

ANLEDNING TILL UNDERSÖKNING

Brand i radhus.

UNDERSÖKNINGEN UTFÖRD AV

Rolf Åkerstedt, räddningstjänsten, i samarbete med tekniska rotelns fältgrupp (BB och CC).

HÄNDELSEN

En 12-årig pojke som hade kommit hem mitt på dagen upptäckte branden. Han hade suttit på övervåningen och tittat på TV när plötsligt TV:n slutade att fungera. Han gick då ned på undervåningen för att kontrollera om en säkring hade gått och upptäckte då att det brann i förrådet och förbindelsegången. Han tog sig snabbt ut och klarade sig utan några skador. Larm inkom till brandförsvaret kl 14:20 om radhusbranden. Branden var fullt utvecklad i ett förråd samt en sambandsgång mellan förrådet och huset vid framkomst. Branden spreds snabbt in till övriga huset beroende på att det saknades dörrar emellan. Branden kunde släckas i lägenheten och resulterade inte i någon vidare spridning i vare sig väggar eller takkonstruktion. 50% av radhuset blev totalt brandskadat och resten blev mycket sotskadat. Brandstyrkor från Y och Z jobbade med insatsen.

UNDERSÖKNINGEN

Radhuset bestod av 5 r.o.k. samt 1 rum som också fungerade som förbindelsegång till 1 förråd, förrådet var inrett som en bostad med spis, fläkt, frys, torktumlare samt kökssnickerier.

Radhuset var utformat som en bunker med betongväggar samt betongtak i bärande delar. Radhuset låg som tredje hus i en länga om 6. Förrådet och förbindelsegången var mest brandpåverkat, påverkan avtog ju längre in i radhuset man kom för att till slut avta i endast sotskador längst ifrån förrådet.

Brandstarten är lokaliserad till en elartikel i form av en kontaktor (= ett relä som styr en strömförbrukande elapparat) som låg under en hög med kläder och lite skor ovanpå en torktumlare i förrådet. På väggen finns det spår som visar att branden tagit fart just från detta ställe i form av kolningsskador i väggen.

Ett skåp som funnits ovanför visar också tydliga kolningsskador som inte finns någon annanstans i förrådet. Just i detta skåp är också luckorna uppbrunna vilket ej är fallet på de övriga skåpen i förrådet. Enligt uppgift ska det inte ha funnits någon elektrisk apparat liggandes ovanpå torktummlaren.

TV-antennen som försörjde TV:n på övervåningen hittades avbrunnen i taket ca 1 meter ovanför brandstartsplatsen. Kontaktorn som fanns i bråten visar tydliga spår på kortslutningsskada i ena kontakten.

Frysen och torktummlaren ska enligt uppgift ej ha varit inkopplade vid brandtillfället.

SLUTSATS

Som tur var i händelsen så brann TV-antennen av i tidigt skede och pojken på övervåningen gick ned för att kontrollera felat. Om detta ej hade skett fanns det stor risk för att pojken skulle ha omkommit i branden pga brandens spridning till trappan mitt i huset samt att branden spreds genom fönstren in i det rum där pojken fanns. Då hade det inte funnits någon väg ut för pojken.

Kontaktorn som var kortslutningsskadad kan ha varit trasig en längre tid. Just i denna tidpunkt har emellertid glappet blivit så stort att en ljusbåge stor nog att antända omkringliggande material kunde bildas.

Tack vare byggnadskonstruktionen gällande hela radhusraden har

brandförsvaret kunnat rädda de övriga radhusen i längan med minimala skador som följd. Om konstruktionen hade varit "den vanliga" så hade med stor sannolikhet resultatet blivit ett helt annat.

Normalt så är takkonstruktionen anordnad på radhuslängor så att hela längan har gemensam vind och på det viset sprids brandgaser som sedan antänds och går ned genom taket i de övriga husen.

ERFARENHETER

Man bör se till att elartiklar typ laddkablar, brödrostar, elgrillar och dylika föremål som bara används då och då är strömlösa (kontakt ur eller använda en tvåpolig-trepolig brytare som eliminerar risker betydligt) när de inte används. På det viset tar man bort onödiga risker som ex. kortslutningsskador med en okontrollerad antändning som följd.

I ovanstående fall så var denna kontaktor ansluten till en eldosas direkt i det befintliga elsystemet. Det innebär att ström låg på kontaktorn även när den ej var ansluten till en brukande apparat. En bra erfarenhet att dra av insatsen var uppställningen av Y släckbil ca 25 meter från angreppsväg. Det innebar att ett störmingsmoment i form av buller försvann från arbetsstället.

Ett försök med släckning av lättskum visade sig bli ett drag som inte var helt lyckat. Brandmännen blev dränkta i skum när släckinsatsen med strålrör vidtog. Med facit i hand (vilket underlättar ett beslut på betydande sätt) kan man inte se några direkta fördelar att släcka en radhusbrand med lättskum.